

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@utrecht.nl>
Sent: Wed, 15 Nov 2023 11:12:09 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@utrecht.nl>
Subject: Demonstratie in openbare plaatsen

Hoi 5.1.2.e

Ik heb even het boek van 5.1.2.e erbij gepakt en een stuk tekst over openbare plaatsen uitgetikt. Zie hier het verhelderende resultaat:

2.1 Openbare plaatsen

Volgens artikel 1 lid 1 Wom wordt onder openbare plaats verstaan een plaats die krachtens bestemming of vast gebruik openstaat voor het publiek. Dat de plaats moet openstaan voor het publiek wil zeggen dat een ieder in beginsel vrij is om er te komen, te vertoeven, en te gaan. De plaats is niet aan een bepaald doel gebonden en er geldt geen meldings- of toestemmingsplicht of heffing van een toegangsprijs. Stadions, postkantoren, warenhuizen, restaurants, musea, ziekenhuizen en kerken zijn daarom geen openbare plaatsen in de zin van artikel 1 Wom.

Het openstaan van de plaats moet zijn gebaseerd op bestemming of vast gebruik. Bestemming wil zeggen dat de gerechtigde - overheid dan wel particulier - aan de plaats een openbaar karakter geeft, bijvoorbeeld door middel van een besluit of door de inrichting van de plaats. Vast gebruik ziet erop dat de plaats gedurende zekere tijd wordt gebruikt als had deze een openbare bestemming en dat de rechthebbende deze feitelijke toestand gedooft.

Als voorbeelden van openbare plaatsen noemt de regering bij de totstandkoming van de Wet openbare manifestaties de straat, de weg en plaatsen die als het 'verlengde' van de weg kunnen worden gezien zoals openbare plantsoenen, speelweiden, parken en voor een ieder vrij toegankelijke gedeelten van overdekte passages, van winkelgalerijen, van stationshallen en van vliegvelden. Daarnaast noemt de regering nog vrij toegankelijke wateren als voorbeelden van plaatsen die doorgaans aan te merken zijn als openbare plaatsen. Manifestaties in de lucht worden niet geregeld door de Wet openbare manifestaties, maar door artikel 17 Luchtvaartwet en artikel 158 Regeling Toezicht Lucht-vaart,⁸²

2.2 Andere dan openbare plaatsen

Plaatsen die geen openbare plaatsen zijn in de zin van artikel I lid 1 Wom worden in artikel 8 Wom aangeduid als 'andere dan openbare plaatsen'. Men onderscheid binnen de categorie 'andere dan openbare plaatsen' drie soorten plaatsen: voor het publiek toegankelijke plaatsen, niet voor het publiek toegankelijke plaatsen en woningen in de zin van artikel 12 Gw. Voor het publiek toegankelijke plaatsen zijn voor een onbeperkt aantal personen toegankelijk, maar zijn niet als openbaar bestemd. Het verblijf is er doelgebonden. Voorbeelden hiervan zijn winkels, warenhuizen, postkantoren, horecagelegenheden, musea, voetbalstadions, kerken en de voor een ieder toegankelijke gedeelten van ziekenhuizen, universiteiten en gemeentehuizen. Niet voor het publiek toegankelijke plaatsen zijn enkel toegankelijk voor leden van een vereniging of een bepaald gezelschap, zoals verenigingsgebouwen en sociëteiten.

Een woning in de zin van artikel 12 Gw is volgens de memorie van toelichting bij artikel 12 Gw 'een ruimte die tot exclusief verblijf voor een persoon of voor een beperkt aantal in een gemeenschappelijke huishouding levende personen ingericht en bestemd is'. Een woning hoeft volgens de grondwetgever niet in een woonhuis te zijn gelegen. Zij kan zich ook bevinden in een woonwagen, (woon)schip, tent, caravan, keet, barak en onder omstandigheden zelfs in een hotelkamer. Het karakter van een manifestatie kan het karakter van een plaats niet veranderen. Wanneer bijvoorbeeld een voor het publiek toegankelijke vergadering plaatsvindt in een woning, verandert de woning niet in voor het publiek toegankelijke plaats.

Betogingen op andere dan openbare plaatsen kunnen zich in beginsel alleen voordoen op voor het publiek toegankelijke plaatsen. Niet goed denkbaar is hoe er sprake kan zijn van een betoging in de zin van artikel 9 Gw het collectief uiten van een mening *in het openbaar* – op niet voor het publiek toegankelijke plaatsen en voor in woningen, aangezien het karakterbepalende element van de 'openbaarheid' lijkt te ontbreken. Het collectief uiten van een mening op niet voor het publiek toegankelijke plaatsen en in woningen wordt daarom in de eerste plaats beschermd door de vrijheid van meningsuiting en de vergadervrijheid niet zozeer door de betogingsvrijheid.

Boek Recente demonstratie- en vergaderingsrechtelijke vraagstukken van Roorda, Brouwer en Schilder.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Medewerker OOV

5.1.2.e

5.1.2.e [@utrecht.nl](mailto:5.1.2.e@utrecht.nl)

www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Openbare Orde en Veiligheid

